

31.10.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

Tuomiokapitulin istunto

Kokousaika	31.10.2018 klo 12:00	
Kokouspaikka	Tuomiokapituli	
Osallistujat	Teemu Laajasalo Marja Heltelä Sami Ojala Tiina Ahonen Hannu Pöntinen Jussi Lilja Reijo Liimatainen	piispa, puheenjohtaja tuomiorovasti, vpj., poistui asian 14 käsittelyn aikana maallikkojäsen pappisasessori pappisasessori vs. lakimiesasessori hiippakuntadekaani, poistui asian 12 käsittelyn ajaksi (HL 28 § 1 mom. 1 kohta)
Läsnäolo-oikeutetut	Johanna Korhonen	hiippakuntavaltuuston pj., poistui asian 2 käsittelyn jälkeen
Sihteeri	Aappo Laitinen	notaari

31.10.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

§ 1 Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Piispa Teemu Laajasalo avasi istunnon.

Jussi Lilja luki Apostolien tekojen luvusta 7:9–16.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esitys Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esitys Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Jussi Lilja.

Päätös Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

31.10.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

§ 14 Kantelu kirkkoherra Kari Kanalan toiminnasta

Diaarinumero DHEL/19/01.01.02/2018

Esittelijä vs. lakimiesasessori Jussi Lilja

Perustelut Kent Baltzar on tehnyt kantelun Paavalin seurakunnan kirkkoherra Kari Kanalan ”rienaavasta ja Jumalaa ja Hänen seurakuntaansa halventavasta käytöksestä ja toimintatavoista. Tulisiko hänellä olla edes joku eettinen vastuu, millaista esimerkkiä hän antaa alaisilleen sekä seurakuntalaisille? Voiko kirkkoherrana toimia henkilö, joka pilkkaa seurakuntaa sekä uskon asioita puhuen niistä kuin täytenä vitsinä, jolla ei ole mitään sisältöä? Oliko Jeesuksen kärsimystyö meille todella noin vähäpätöistä, että tällaista kieltä ja kielikuvia Kirkkoherran tulee käyttää ja vieläpä Raamattu kädessä?” Kantelija lainaa ohjelman sisältöä.

Asian selvittäminen

Kirkkoherra Kari Kanala on antanut seuraavan lausunnon:

”Vastaan Kent Baltzarin tuomiokapitulille tekemään kanteluun liittyen ’Jäähypenkki Roast’ –esiintymiseeni 13.1.2018 Helsingin Savoy-teatterissa. Roasttiin ja tähän kyseiseen esitykseen liittyen liitän oheen Jäähypenkki Roastin käsikirjoittajan Antto Terraksen viestin sisällöstä ja roastin näkökulmasta.

Kyseessä on käsikirjoitettu esitys, jossa esiintyjät ovat rakennetuissa rooleissa. Oma roolini oli yhdistelmää vanhan ajan jyrkästä kirkkoherrasta sekä Pastori Silli –tyyppisestä pappiskarikatyyristä. Roastissa asiat ovat esiintyjien kesken ennalta sovittuja ja myös yleisö on tietoinen mistä roastaamisessa on kyse.

Esityksessä paikalla ollut Iltä-Sanomien toimittaja poimi esityksestäni irralleen asiayhteydestä irvokkaalta kuulostavia ajatuksia, joiden käyttöyhteys on kuitenkin esiintyjien kesken yhteisesti sovittua ja hyväksyttyä. Ei Raamattuakaan pitäisi lukea asiayhteydestä irrotettuina lauseina, vaan osana kokonaisuutta. Sama koskee roast-teatteriesitystä. Tuotantoyhtiö Yellow Filmsin yhteydenoton jälkeen kyseinen Iltä-Sanomien toimittaja korjasi nettijuttuaan kertomalla, mistä roastissa on kyse.

Baltzar ei tyytynyt vastaukseeni roastin luonteesta ja miksi olin mukana tässä esityksessä puhuessamme puhelimesta esityksestä. Hän oli ollut aiemmin yhteydessä Paavalin seurakunnan pappeihin pyytäen heiltä tuomitsemaan esiintymiseni. Pyysin häntä jättämään heidät rauhaan, koska heille yhteydenotot olivat kiusallisia. Pyysin häntä olemaan kriittinen minua kohtaan suoraan, koska heillä ei ole tarvetta kommentoida esimiehensä tekemisiä ulkopuolisille. Baltzar ilmoitti kantelevansa tuomiokapitulille ja näin hän sitten teki.

Olen pohtinut, oliko virhearvio lähteä mukaan roastiin. Asiayhteydestä irrotettuna sanomani kuulostaa kornilta. Esityksen jälkeen juttelin useamman katsojan kanssa, joiden mielestä oli hienoa, että olin pappina mukana

31.10.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

roastissa. Lopputulos on kuitenkin kyseenalainen; en tarkoituksella tahdo mielipahaa omalla esiintymiselläni.

Olen ollut roastissa esiintyjänä kaksi kertaa aiemminkin (Turun Linnateatteri ja Seinäjoen Kaupunginteatteri) enkä ole niistä saanut kuin positiivista palautetta katsojilta.”

Kari Kanala on liittänyt lausuntoonsa Finland Roast Companyn vastaava käsikirjoittaja Antto Terraksen selvityksen rovestin luonteesta ja valmisteluprosessista.

Asian arviointia

Viihteeseen on ruhtinaan palveluksessa olleesta hovinarrista alkaen kuulunut ironia ja satiiri. Satiirissa katsoja on mukana esityksessä, joka sisältää ilkeämielisiä näkökulmia esityksen kohteesta. Yleensä kohteena on jollain tavalla katsojan näkökulmasta ylempänä oleva tai kadehtima henkilö tai ilmiö.

Roast-ohjelmassa käsitellään vahvan satiirisesti viihdemaailmaa seuraavan yleisön tunteita julkiksia. Asiaan liitetyn selvityksen mukaan ohjelma on etukäteen käsikirjoitettu ja tekstit ovat ohjelmaan osallistuvien hyväksymiä.

Viranhaltijan velvollisuuksista säädetään KL 6:26 §:ssä. Sen 2 mom. mukaan ”viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäytyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla”. Tämä on yleinen periaate työntekijöiden käyttäytymisestä työssä ja työn ulkopuolella. Kulloinkin yhteiskunnallinen ilmapiiri ja yleiset käyttäytymisnormit luovat puitteet työntekijöiden käyttäytymisvaatimuksille. Työntekijän asema vaikuttaa siihen, millaista käyttäytymistä häneltä odotetaan. Papin työn perusta seurakuntatyössä ovat julkiset tilaisuudet ja suora vuorovaikutus seurakuntalaisten kanssa. Pappi on keskeinen työntekijä seurakuntatyön ulospäin näkyvimmässä osassa ja samalla merkittävä vastuu seurakuntatyössä. Pappi edustaa työssään sekä seurakuntaa että laajemmin koko kirkkoa. Papin käyttäytymisestä yleiset odotukset eivät ole ristiriidattomia, mutta papinvirkaa hoitavat samastetaan vahvimmin yhteisönsä edustajaksi. Papille asetetut käyttäytymisvaatimukset koskevat sekä viranhoitoa että vapaa-aikaa.

Muiden julkisuuden henkilöiden tapaan myös papit saavat esiintymiskutsuja erilaisiin ohjelmiin. Esiintymisellä oman alueensa ulkopuolella henkilöllä on mahdollista monipuolistaa julkisuuskuvaa hänestä itsestään tai omasta yhteisöstään. Katsojalle ohjelma voi olla ainoa kontakti esiintyjän edustamaan yhteisöön. Tämän vuoksi papille ei aseteta ehdoton kieltoa osallistua viihdeohjelmiin.

Roast-ohjelmaformaatti on äärimmilleen vietyä satiiria, jota on julkisessa ohjelmistossa. Esitys on saanut julkisuutta siitä kirjoitetun lehtijutun vuoksi. Tällainen julkisuus – vaikka se perustuisi väärinkäsitykseen – yleensä palvelee myös ohjelman näkyvyyttä.

Kirkkoherra Kari Kanala on esiintynyt tilaisuudessa omalla nimellään ja pappina viran tunnuksilla. Tämän vuoksi katson, että kirkkoherra Kari Kanalan esiintyminen Roast-ohjelmaformaattissa selkeästi papin viran edustajana on

31.10.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

ollut papille sopimatonta käytöstä. Lausunnossaan Kanala on myös ymmärtänyt tämän näkökulman.

Oikeusohjeet

Kirkkolaki 6:26 § 2 momentti

Esitys	Tuomiokapituli toteaa, että kirkkoherra Kari Kanala on valmistelussa esitetyllä tavalla käyttäytynyt vastoin asemansa ja tehtävänsä edellyttämiä tapoja kantelussa mainitussa Roast-esityksessä. Satiirityyppisessä esiintymisessä on tehtävä selkeä ero roolihahmon ja oikean henkilön välillä. Asia ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.
Päätös	Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.
Toimenpiteet	Asiansaistiedoksianto: Kent Baltzar, Kari Kanala.
Muutoksenhaku	Hallintokanteluasiassa annettuun ratkaisuun ei hallintolain 53 d §:n mukaan saa hakea muutosta valittamalla.

31.10.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

§ 20 Istunnon päätös

Piispa Teemu Laajasalo päätti istunnon kello 14.30.

Kokouksen puolesta

Aappo Laitinen
sihteeri

Pöytäkirjantarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Jussi Lilja
pöytäkirjantarkastaja

Allekirjoitukset on tehty Domus-asianhallintajärjestelmään.